

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

ЕЛЕКТРОННИЙ МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 «Право»

ОДЕСА
2023

УДК 811.161.2'276.6:001.8(072)
О-751

Укладач:

А. В. Смітюх, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

О. І. Гаран, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

А. В. Левенець, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та правосуддя Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано до друку вченою радою економіко-правового факультету
ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 1 від 1 вересня 2023 р.*

Основи академічного письма [Електронний ресурс] :

О-751 електронний методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Право» / уклад. А. В. Смітюх. – Одеса, 2023. – 52 с. – 1,1 МБ.

Методичний посібник укладено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Основи академічного письма», яка передбачена у переліку основних дисциплін для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право». Методичний посібник містить опис змісту дисципліни, перелік питань та методичні рекомендації для підготовки до практичних занять, пояснення до виконання самостійних завдань та рекомендовану літературу до них.

УДК 811.161.2'276.6:001.8(072)

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
ПЛАНИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	11
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	44
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	47
ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	51

ВСТУП

Академічне письмо - це специфічний стиль письма, який використовується в академічних текстах, таких як статті, монографії, дисертації, підручники, навчальні посібники та ін і має істотні особливості, які відрізняють його від інших видів письма, таких як літературна проза або журналістська стаття. Основними характеристиками академічного письма є об'єктивність, спеціалізована термінологія, логічна організація, аргументація, цитування та посилання, а також форматування. Всі ці характеристики покликані забезпечити точну передачу інформації та наукового доробку автора.

Необхідність вивчення основ академічного письма викликана тим, що академічне письмо допомагає здобувачам стати більш компетентними і навчає їх важливим навичкам, які стануть корисними в їхньому майбутньому особистому і професійному житті, обумовлює розвиток критичного мислення, ефективної комунікації, створює підґрунтя для дотримання ними етичних стандартів, готує їх до навчання і наукової роботи.

Предметом вивчення дисципліни «Основи академічного письма» є положення відповідно до структури курсу, що складається двох частин: загальної та особливої. В загальній частині вивчаються положення про академічну доброчесність та академічний плагіат, в особливій частині розглядаються різні види академічних текстів, а також питання доступу до джерельної бази – академічних текстів, нормативно-правових актів та судових рішень.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи академічного письма» є формування академічної культури та нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства; вироблення необхідних практичних навичок усного та писемного мовлення, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності; формування ефективної мотивації до самоосвіти та розвитку, здатності до критичного мислення і перевірки фактів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи академічного письма» є:

- розуміння сутності академічної доброчесності та нечесності;
- окреслення шляхів і способів підвищення академічної культури;
- вироблення у здобувачів навичок академічного письма, уміння презентувати себе та результати своєї роботи;
- набуття здобувачами досвіду збирання, вивчення, аналізу та перевірки фактів, самостійного пошуку, опрацювання і коректного використання джерел;
- вироблення навичок монологічного та полілогічного наукового мовлення;
- виявлення аналітичних, критичних і творчих здібностей студентів;
- вироблення навичок аналізу та реферування наукових текстів різних жанрів, підготовки на основі опрацьованих текстів аналітичних оглядів, довідок, висновків;
- покращення комунікації в академічній групі та з викладачами.

З найбільш важливих тем курсу проводяться практичні заняття. На них можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань здобувачів: доповіді, у тому числі з презентаціями, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, розв'язання казусів, виконання самостійних і контрольних робіт, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності здобувачів на практичних заняттях оцінюється викладачем самостійно.

Завершується вивчення дисципліни «Основи академічного письма» проведенням заліку.

Одним з обов'язкових елементів учбового плану для здобувачів є підготовка до практичних занять. Для цього здобувачам необхідно ознайомитися з рекомендованою учбовою, учбово-методичною літературою, нормативно-правовими актами з кожної теми. Виконання завдань по темам курсу є обов'язковою умовою підготовки до практичних занять. При підготовці

до практичних занять необхідно:

- ознайомитись з питаннями теми;
- прочитати відповідні питання в підручнику або конспекті;
- ознайомитись з нормативними матеріалами;
- ознайомитись з джерелами, які додаються в плані практичних занять;
- розв'язати завдання до теми.

Для розв'язання завдань необхідно завести окремий зошит, при необхідності записати тези відповідей на питання практичних занять. Розв'язання завдань має бути чітким, повним, обов'язкова присутність посилання на статті нормативних актів з позначкою, коли і ким він був виданий; має бути особисте тлумачення проблеми на підставі чинного законодавства.

Здобувачам необхідно постійно проводити моніторинг нових нормативно-правових актів, що приймаються Верховною Радою, Урядом, Президентом України, аналізувати судову практику Верховного Суду.

Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Основи академічного письма» призначаються для здобувачів спеціальності 081 «Право».

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- основні прояви академічної нечесності та шляхи її подолання;
- види плагіату та способи його виявлення, способи захисту інтелектуальної власності;
- основні жанри усного та писемного наукового мовлення;
- правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань;
- можливості науково-метричних баз даних і сервісів для полегшення укладання бібліографії.

вміти:

- здійснювати самостійний пошук та опрацювання джерел інформації;

- користуватись електронними каталогами, науково-метричними базами даних та сервісами для полегшення укладання бібліографії;
- оперативно й конструктивно працювати з фаховими текстами;
- виявляти плагіат та захищати свою та чужу інтелектуальну власність;
- продукувати наукові тексти, робити публічні презентації своїх думок і здобутків;
- успішно виконувати індивідуальні творчі завдання та групові проекти, що дасть змогу проявити аналітичні, критичні та творчі здібності;
- критично оцінювати власну працю і науковий доробок інших.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи академічної доброчесності

Загальна частина

Тема 1. Академічна доброчесність.

Основні стилі мови. Академічний (науковий стиль). Форми академічного (наукового) мовлення. Галузеві і функціональні підстили наукового (академічного) письма. Правове регулювання академічної доброчесності. Кодекси академічної доброчесності. Поняття та значення академічної доброчесності. Основні принципи та фундаментальні цінності академічної доброчесності. Дотримання академічної освіти науковими, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти.

Тема 2. Порушення академічних доброчесності.

Види порушень академічної доброчесності. Фальсифікація. Фабрикація. Списування. Необ'єктивне оцінювання. Допомога чи перешкоди здобувачам при оцінюванні. Вплив на науково-педагогічного працівника при оцінюванні. Хабарництво. Поняття автора. Майнові та немайнові права автора. Штучний інтелект та академічне письмо. Поняття плагіату. Оммаж у мистецтві. Поняття автора. Майнові та немайнові права автора. Поняття плагіату. Оммаж у мистецтві. Поняття і види академічного плагіату. Причини поширення академічного плагіату. Поняття академічного самоплагіату. Причини поширення самоплагіату. Основні підходи до оформлення списку використаних джерел та посилань у тексті. Мова оформлення джерела. ДСТУ 8302:2015 та ДСТУ ГОСТ7.1:2006 засади використання. Міжнародні стандарти цитування. Кримінально-правова відповідальність за плагіат. Цивільно-правова відповідальність за плагіат. Академічна відповідальність наукових та науково-педагогічних працівників за академічний плагіат. Системи та технологія перевірки тексту на плагіат.

Змістовий модуль 2. Доступ до академічних текстів, нормативно-правових актів та судових рішень.

Особлива частина

Тема 3. Академічні тексти.

Рівні та ступені вищої освіти. Наукові ступені, вчені звання і посади науково-педагогічних працівників. Академії наук в Україні. ORCID і H-index. Вимірювання обсягу тексту. УДК і DOI. ISBN та ISSN. Види наукових журналів. Стаття у науковому фаховому виданні. Оформлення посилання на наукову статтю. Анотація до наукової роботи. Рецензія на наукову роботу. Наукові конференції. Тези доповіді на наукових конференціях. Збірка тез доповідей (матеріали) наукової конференції. Оформлення посилання на наукову статтю. Наукова монографія. Оформлення посилання на монографію. Збірка наукових праць. Оформлення посилання на збірку наукових праць. Енциклопедичні словники та енциклопедії. Оформлення посилання на статтю у словнику та енциклопедії. Науково-практичні коментарі законодавства. Оформлення посилання на статтю у словнику та енциклопедії. Науково-навчальна література і науково-методична література. Оформлення посилання на такі джерела. Курсова робота. Кваліфікаційна (магістерська) робота. Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи. Спеціальності галузі «Юридичні науки». Поняття дисертації на здобуття наукового ступеню. Види дисертацій. Структура та вимоги до оформлення дисертації на здобуття наукового ступеню. Наукова новизна дисертації на здобуття наукового ступеню. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеню. Оформлення посилань на дисертації та автореферати дисертацій. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеню. Захист дисертації. Абзац як структурний елемент академічного тексту, значення першого речення в абзаці. Логіко-смісловий аналіз побудови речень та абзаців. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів. Аналіз і синтез матеріалу. Обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розробки проблеми, формулювання теми, предмета,

мети та завдань дослідження. Зв'язок вступу та висновків в академічному тексті. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту.

Тема 4. Доступ до академічних текстів.

Поняття та правові підстави функціонування Національного репозитарію академічних текстів. Структура і наповнення НРАТ. Можливості пошуку академічних текстів у НРАТ. Поняття та правові підстави функціонування інституційних репозитаріїв (репозитаріїв університетів). Структура і наповнення інституційних депозитаріїв. Можливості пошуку академічних текстів у інституційних депозитаріях. Забезпечення публічного доступу до дисертацій, які очікують на захист та авторефератів до них. Забезпечення публічного доступу до архівів фахових журналів. Інші бази даних академічних текстів.

Тема 5. Доступ до нормативно-правових актів та судових рішень

Публікація нормативно-правових актів. Офіційні друковані видання. Поняття та правові підстави функціонування бази даних «Законодавство України». Структура і наповнення бази даних «Законодавство України». Міжнародні документи у базі даних «Законодавство України». Можливості пошуку нормативно-правових актів у базі даних «Законодавство України». Термінологія законодавства як складова бази даних «Законодавство України». Доступ до інформації про законотворчість Верховної Ради України: можливості пошуку законопроектів та даних щодо пленарних засідань. Засади оприлюднення судових рішень в Україні. Обмеження доступу до судових рішень. Можливості пошуку у Єдиному державному реєстрі судових рішень. Оформлення посилань на нормативно-правові акти, законопроекти та судові рішення.

ПЛАНИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Академічна доброчесність.

Питання для обговорення

1. Основні стилі мови. Академічний (науковий стиль). Форми академічного (наукового) мовлення. Галузеві і функціональні підстили наукового (академічного) письма
2. Правове регулювання академічної доброчесності. Кодекси академічної доброчесності
3. Поняття та значення академічної доброчесності. Основні принципи та фундаментальні цінності академічної доброчесності
4. Дотримання академічної освіти науковими, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти
5. Види порушень академічної доброчесності
6. Штучний інтелект та академічне письмо

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Кодекси академічної доброчесності різних університетів: порівняльний аналіз
2. Штучний інтелект, наука і освіта

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач повинен знати відмінності основних стилів мови (художнього, розмовного, публіцистичного, ділового та академічного), з особливим акцентом на відмінності саме академічного (наукового) силі, розрізняти галузеві (науково-природничий, науково-технічний, науково-гуманітарний) та функціональні (науково-популярний, науково-навчальний і власне науковий)

підстилі академічного стилю, а також особливості усної та письмової форм наукового мовлення, розуміти особливості конвертації наукового письмового тексту в усну доповідь, у тому числі – з візуальною презентацією тез.

Здобувачу необхідно проаналізувати положення Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» щодо законодавчих вимог до академічної доброчесності здобувачів, наукових та науково-педагогічних працівників, ознайомитись з Кодексом академічної доброчесності ОНУ та знати підстави його прийняття.

Здобувач повинен знати легальне визначення поняття академічної доброчесності як сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, розуміти мету запровадження вимог щодо академічної доброчесності (забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень), значення академічної доброчесності як засади державної політики у сфері науки та освіти, принципу освітньої діяльності, складової системи забезпечення якості освіти, обов'язку науково-педагогічних працівників та здобувачів, а також бути обізнаним з принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності.

Здобувач має ознайомитися із законодавчими вимогами щодо дотримання академічної доброчесності науковими, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти (ч.ч.2-3 ст.42 Закону України «Про освіту»), знати і розрізняти види порушень академічної доброчесності (ч.4 ст.42 Закону України «Про освіту») та дій, що вважаються неприйнятними у навчальній та науково-дослідній діяльності для учасників освітнього процесу в ОНУ (п.5.2. Кодексу академічної доброчесності ОНУ).

Нарешті, здобувачу необхідно дослідити позитивні (можливість оптимізації роботи з великими масивами даних, аналізу та розпізнавання текстів, перекладу та ін.) та негативні (порушення вимоги щодо самостійного

написання академічних текстів та виконання завдань, спотворення результатів досліджень у зв'язку з недосконалістю штучного інтелекту та ін.) аспекти використання штучного інтелекту в академічній діяльності.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 26.05.2020 р., протокол №7. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>
3. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.

Макаренка, 2015. 221 с. URL:

https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3_%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC_%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf

Додаткова література:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. 234 с.
https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/09/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
2. Антонюк Н., Пушкар Н. Академічна доброчесність у вітчизняному освітньому просторі: причини порушення і шляхи формування. *Acta Paedagogica Volynienses*. Вип. 1, Т. 2. 2022. С.10-16. <http://lpc-dspace.org.ua/bitstream/123456789/529/1/440-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-818-1-10-20220414.pdf>
3. Галуцько В.В. Академічна доброчесність як об'єкт правових відносин. *Науковий вісник публічного і приватного права*. 2022. №1. С.82-86.
[http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS_PRINT&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=&S21FMT=FULLW_print_2&C21COM=S&S21CNR=500&S21ALL=\(%3C.%3EA=%D0%93%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%BD%D1%8C%D0%BA%D0%BE,%20%D0%92.%20%D0%92.\\$%3C.%3E%29](http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS_PRINT&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=&S21FMT=FULLW_print_2&C21COM=S&S21CNR=500&S21ALL=(%3C.%3EA=%D0%93%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%BD%D1%8C%D0%BA%D0%BE,%20%D0%92.%20%D0%92.$%3C.%3E%29)
4. Дурман М.О. Константа академічної доброчесності в академічній етиці. *Державне управління*. 2021. №21. С.100-106.
5. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.

6. Ніколаєв Є. Якими бувають фальсифікації та фабрикації? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2021. №16. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-16.pdf>
7. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
8. Смерницький Д.В. Правові основи академічної доброчесності у сфері наукової і науково-технічної діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №8. С. 258-260.
9. Смітюх А.В. Запобігання порушенням академічної доброчесності у наукових публікаціях студентів (досвід економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова). *Академічна відповідальність: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 15 квітня 2021 р.). К.: 2021, С.119-122.

Практичне заняття 2.

Тема2. Порушення академічної доброчесності

Питання для обговорення:

1. Фальсифікація та фабрикація.
2. Списування.
3. Необ'єктивне оцінювання. Допомога чи перешкоди здобувачам при оцінюванні.
4. Вплив на науково-педагогічного працівника при оцінюванні. Хабарництво.
5. Поняття автора. Майнові та немайнові права автора
6. Поняття плагіату. Оммаж у мистецтві.

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Плагіат та оммаж у кінематографі
2. Фабрикація та фальсифікація в історії науки

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач повинен бути обізнаний з видами порушень академічної доброчесності (ч.4 ст.42 Закону України «Про освіту»), зокрема розрізняти фабрикацію, тобто вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях та фальсифікацію, тобто свідому зміну чи модифікацію вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень, не вдаватися до списування, тобто виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, знати ознаки необ'єктивного оцінювання – свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, хабарництва - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання, впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Здобувач має знати легальне визначення автора (ч.1 ст.1 Закону України «Про авторське право та суміжні права», майнові та немайнові права автора (ст.ст.14-15 Закону України «Про авторське право та суміжні права»), мати уявлення про засади відчужуваності майнових авторських прав.

Здобувач повинен бути обізнаним з поняттям плагіату (ст.50 Закону України «Про авторське право та суміжні права»), розуміти специфіку плагіату у різних сферах інтелектуальної діяльності та мистецтва, а також відмінність між плагіатом та омажем у мистецтві як формою шанування, яка виражається шляхом творчого відгуку автора на роботу, стиль, артистичний внесок або

вплив, іншого митця, чия творчість вплинула на автора або вважається ним надзвичайно важливою, що може бути прямою апеляцією до конкретної роботи, аллюзією до творчого спадку митця в цілому, або ж частиною ширшого діалогу між митцями різних поколінь з посиланнями на образи, мотиви або стилі попередніх митців чм намагання розширити або переосмислити їхні ідеї.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 26.05.2020 р., протокол №7. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0>

https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf

3. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf

Додаткова література:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. 234 с.
2. Антонюк Н., Пушкар Н. Академічна доброчесність у вітчизняному освітньому просторі: причини порушення і шляхи формування. *Acta Paedagogica Volynienses*. Вип. 1, Т. 2. 2022. С.10-16.
3. Галуцько В.В. Академічна доброчесність як об'єкт правових відносин. *Науковий вісник публічного і приватного права*. 2022. №1. С.82-86.
4. Дурман М.О. Константа академічної доброчесності в академічній етиці. *Державне управління*. 2021. №21. С.100-106.
5. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
6. Назаровець С. Як уберегтися від лабетів фабрик наукових публікацій? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2022. №25. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-25.pdf>
7. Ніколаєв Є. Якими бувають фальсифікації та фабрикації? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2021. №16. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-16.pdf>

8. Смітюх А.В. Запобігання порушенням академічної доброчесності у наукових публікаціях студентів (досвід економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова). *Академічна відповідальність*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15 квітня 2021 р.). К.: 2021, С.119-122.

Практичне заняття № 3

Тема 2. Порушення академічної доброчесності

Питання для обговорення:

1. Поняття і види академічного плагіату. Причини поширення академічного плагіату
2. Основні підходи до оформлення списку використаних джерел та посилань у тексті. Мова оформлення джерела.
3. ДСТУ 8302:2015 та ДСТУ ГОСТ7.1:2006 засади використання. Міжнародні стандарти цитування.
4. Правова відповідальність за академічний плагіат
5. Системи та технологія перевірки тексту на плагіат
6. Поняття академічного самоплагіату. Причини поширення самоплагіату.

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Академічний плагіат і політики України
2. Академічний плагіат і міністри освіти і науки України

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач повинен усвідомлювати природу академічного плагіату як водночас порушення авторських прав та вимог академічної доброчесності, а також розуміти суб'єктивні та об'єктивні причини поширення академічного плагіату, знати основні класифікації видів академічного плагіату (на прямий плагіат та перефраз, а також на фрагментарний, мозаїчний та цілісний).

Так само здобувач повинен розуміти відмінність академічного плагіату від само плагіату і знати причини поширення цього виду порушення академічної доброчесності. Необхідне розуміння здобувачем важливості належного оформлення цитувань та джерел в академічних текстах як убезпечення від можливи звинувачень у плагіату, тому здобувач повинен знати основні підходи до оформлення списку використаних джерел та посилань у тексті, мови цитування та оформлення джерела.

Здобувач повинен знати вимоги чинних стандартів ДСТУ 8302:2015 та ДСТУ ГОСТ7.1:2006, засади їх використання, а також бути обізнаним щодо міжнародних стандартів цитування, у першу чергу Harvard style, APA (American Psychological Association) style, OSCOLA. Необхідне розуміння видів правової відповідальності за академічний плагіат з приділенням особливої уваги академічній відповідальності здобувачів та науково-педагогічних працівників (ч.ч.5-8 ст.42 Закону України «Про освіту», ч.6 ст.6 Закону України «Про вищу освіту», ч.ч.6-7 ст.28-1 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність»), у тому числі – відповідно до положень Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній і науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова.

Нарешті, здобувач має розуміти принципи дії антиплагіатних програм, зокрема – їх основний алгоритм: порівняння шинглів, відповідно треба знати як формуються шингли (кількість слів у шинглах, канонізація, лемматизація), знати основні програми перевірки на плагіат, процедуру перевірки на плагіат академічних текстів, яка застосовується в ОНУ та шкалу унікальності академічних текстів.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
6. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 26.05.2020 р., протокол №7. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>
7. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній і науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 29.06.2021 р., протокол №13. URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>

2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>
3. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3_%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC_%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf

Додаткова література:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. 234 с.
2. Антонюк Н., Пушкар Н. Академічна доброчесність у вітчизняному освітньому просторі: причини порушення і шляхи формування. *Acta Paedagogica Volynienses*. Вип. 1, Т. 2. 2022. С.10-16.
3. Галуцько В.В. Академічна доброчесність як об'єкт правових відносин. *Науковий вісник публічного і приватного права*. 2022. №1. С.82-86.
4. Дурман М.О. Константа академічної доброчесності в академічній етиці. *Державне управління*. 2021. №21. С.100-106.
5. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
6. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.

7. Назаровець С. Як уберегтися від лабетів фабрик наукових публікацій? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2022. №25. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-25.pdf>
8. Ніколаєв Є. Якими бувають фальсифікації та фабрикації? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2021. №16. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-16.pdf>
9. Серебрянська І. Основи академічного письма в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. *Освітологічний дискурс*. 2021. №1 (32). С.87-100.
10. Смерницький Д.В. Правові основи академічної доброчесності у сфері наукової і науково-технічної діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №8. С. 258-260.
11. Смітюх А.В. Запобігання порушенням академічної доброчесності у наукових публікаціях студентів (досвід економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова). *Академічна відповідальність: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 15 квітня 2021 р.). К.: 2021, С.119-122.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА ЗА ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ 1

НАДАЄТЬСЯ У ВИГЛЯДІ ТЕСТІВ В ЕЛЕКТРОННОМУ ФОРМАТІ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

**ДОСТУП ДО АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ
АКТІВ ТА СУДОВИХ РІШЕНЬ.**

Практичне заняття № 4

Тема 3. Академічні тексти

Питання для обговорення:

1. Рівні та ступені вищої освіти.
2. Наукові ступені, вчені звання і посади науково-педагогічних працівників.

3. Академії наук в Україні.
4. ORCID і H-index
5. Вимірювання обсягу тексту
6. УДК і DOI
7. ISBN та ISSN

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Наукові ступені та звання у країнах Європи
2. Академії наук у країнах Європи

Доповіді та демонстрації презентацій

Дискусія, обмін думками.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач має бути обізнаним з рівнями вищої освіти так само як із системою передбачених законодавством наукових ступенів, розуміти співвідношення ступенів «доктор філософії у галузі права» та «кандидат юридичних наук», знати вчені звання наукових та науково-педагогічних працівників і їх відмінність від відповідних посад, розуміти співвідношення наукових ступенів та вчених звань, знати засади функціонування академій наук в Україні, зокрема Національної академії наук України, Національної академії правових наук України, Національної академії медичних наук України, Національної академії педагогічних наук України та Національної академії аграрних наук України і особливості їх статусу, правовий статус академіків та членів-кореспондентів зазначених академій.

Здобувач повинен бути обізнаним щодо ORCID (Open Researcher and Contributor ID), який є важливою ініціативою у сфері науково-дослідницької діяльності і академічної спільноти як ресурс, що забезпечує кожному науковцеві унікальний ідентифікатор, що допомагає уникнути сплутань між авторами з схожими іменами та прізвищами, дозволяє дослідникам зберігати та оновлювати свої бібліографічні дані, включаючи публікації, конференції та інші наукові досягнення, полегшує створення резюме та ведення наукового

портфолію, покращує видимість дослідника в інформаційному середовищі, автоматизує інтеграцію даних та підтримує наукометрику і загалом відіграє важливу роль у впорядкуванні та стандартизації ідентифікації та інформаційного обміну в галузі наукової діяльності, що сприяє покращенню якості та ефективності наукового дослідження та співпраці.

Здобувач повинен вміти як знаходити Індекс Хірша (Hirsch index або h-index) за даними Google Academia так і самостійно розраховувати його здійснюючи сортування публікацій за кількістю цитувань, розуміти значення індексу як метрики, яка використовується для оцінки наукової продуктивності та впливу дослідників і намагається визначити баланс між кількістю наукових робіт (публікацій) та їхнім цитуванням вимірюючи інтерес спільноти до публікацій дослідників, що дозволяє здійснити їх порівняння, розуміючи, водночас, обмеженість індексу, який не враховує такі аспекти, як якість публікацій або контекст їх використання.

Здобувач має оволодіти навичками рахування обсягу тексту у друкованих аркушах, а також визначення УДК наукової роботи, розуміти значення УДК як системи класифікації та індексації документів, яка допомагає відсортувати наукові роботи за темами з метою полегшення пошуку інформації і доступу до неї.

Здобувачу слід бути обізнаним з функціональним призначенням DOI або Digital Object Identifier (Цифровий ідентифікатор об'єкта) як унікального коду, призначеного для ідентифікації та посилання на цифрові об'єкти, такі як наукові статті, книги, веб-ресурси, дослідження, відео та інші види електронних матеріалів, що дозволяє постійно і однозначно вказувати на конкретний об'єкт в цифровому середовищі, завжди залишаючись незмінним, навіть якщо місце розміщення об'єкта (наприклад, URL) змінюється.

Нарешті, здобувач має знати, що таке ISBN (International Standard Book Number) і ISSN (International Standard Serial Number) – міжнародні стандарти ідентифікації для книг і періодичних видань відповідно, що допомагають унікально ідентифікувати ці види публікацій і полегшують їхню організацію,

розповсюдження та пошук. Здобувачу слід з'ясувати структуру цих ідентифікаторів.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>
3. Англomовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник / Харк. держ. акад. культури; розробники: О. С. Частник, С. В.Частник. Х. : ХДАК, 2016. 78 с. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/vymogy/vymogy/aenp2016.pdf

4. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3_%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC_%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf

Додаткова література:

1. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
2. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20241/1/akadem_mart.pdf
3. Семенов, О., Вовк М. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 284 с. <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/2086/4/%d0%90%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d0%ba%d1%83%d0%bb%d1%8c%d1%82%d1%83%d1%80%d0%b0%20%d0%b4%d0%be%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4%d0%bd%d0%b8%d0%ba%d0%b0%20%d0%b2%20%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%8c%d0%be%d0%bc%d1%83%20%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%81%d1%82%d0%be%d1%80%d1%96%20%d1%83%d0%bd%d1%96%d0%b2%d0%b5%d1%80%d1%81%d0%b8%d1%82%d0%b5%d1%82%d1%83.pdf>
4. Серебрянська І. Основи академічного письма в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. *Освітологічний дискурс*. 2021. №1 (32). С.87-100. <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/753/634>

Практичне заняття № 5
Тема 3. Академічні тексти

Питання для обговорення:

1. Види наукових журналів
2. Стаття у науковому фаховому виданні. Оформлення посилання на наукову статтю.
3. Анотація до наукової роботи. Рецензія на наукову роботу
4. Наукові конференції. Тези доповіді на наукових конференціях. Збірка тез доповідей (матеріали) наукової конференції. Оформлення посилання на наукову статтю.
5. Наукова монографія. Оформлення посилання на монографію. Збірка наукових праць. Оформлення посилання на збірку наукових праць.
6. Енциклопедичні словники та енциклопедії. Оформлення посилання на статтю у словнику та енциклопедії.
7. Науково-практичні коментарі законодавства. Оформлення посилання на статтю у словнику та енциклопедії.
8. Науково-навчальна література і науково-методична література. Оформлення посилання на такі джерела.

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Системи Scopus та Web of Science значення у сучасному світі
2. Історія наукової статті як жанру академічного письма

Доповіді та демонстрації презентацій

Дискусія, обмін думками.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач повинен знати передбачені чинним законодавством категорії фахових наукових журналів, володіти інформацією про найвідоміші і найважливіші наукові бази даних Scopus і Web of Science, що використовуються для визначення важливих наукометричних показників, таких

як індекс цитування і імпакт-фактори наукових журналів охоплюють широкий спектр наукових областей, включаючи природні науки, соціальні науки, медицину, технології, надають інформацію про цитування публікацій, дозволяючи відстежувати вплив наукових робіт і завдяки цьому використовуються дослідниками та науковими установами для пошуку, оцінки та відстеження наукових публікацій та досліджень.

Здобувач має з'ясувати вимоги до наукової статті, як основного жанру наукової роботи, її структури, обсягу та оформлення, знати призначення анотації (короткий, безособистісний огляд і виклад основних ідей, методології, результатів та висновків робіт, покликана дати читачу загальне уявлення про зміст роботи і допомогти визначити, чи відповідає стаття їхнім інтересам та потребам, яка також слугує для індексації та пошуку наукових статей у базах даних і бібліографічних системах) і рецензії (авторська експертна оцінка наукової роботи особою, яка має відповідні знання та кваліфікацію в даній науковій галузі з критичним аналізом роботи) на наукову роботу, відмінності між ними, особливості їх оформлення, вимоги до тез доповідей на наукову конференцію, як стислого огляду основних ідей доповіді, що представляється слухачам та учасникам конференції перед або під час виступу, монографії, як спеціалізованої наукової роботи значного обсягу, яка висвітлює результати дослідження в певній науковій області або темі.

Здобувач повинен розуміти відмінності між колективною монографією та збіркою наукових праць, вимоги до енциклопедій та енциклопедичних словників, вміти користуватися науково-практичними коментарями законодавства, усвідомлювати відмінності між такими видами науково-навчальної літератури як підручник, навчальний посібник та курс лекцій.

Здобувачу необхідно засвоїти навичку правильного оформлення посилань на всі зазначені вище види джерел.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
5. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 26.05.2020 р., протокол №7. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>
3. Англomовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник / Харк. держ. акад. культури; розробники: О. С. Частник, С. В.Частник. Х. : ХДАК, 2016. 78 с. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/vymogy/vymogy/aenp2016.pdf

4. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3_%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82_%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC_%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf

Додаткова література:

1. Гальченко С.І . Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С.І.Гальченко, О. З. Силка. Черкаси : АММО, 2015. 93 с.
2. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
3. Козолуп М. С. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей в університетах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2014. Вип. 30. С.60-63.
4. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20241/1/akadem_mart.pdf

Практичне заняття № 6

Тема 3. Академічні тексти

Питання для обговорення:

1. Курсова робота.

2. Кваліфікаційна (магістерська) робота. Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи
3. Поняття дисертації на здобуття наукового ступеню. Види дисертацій.
4. Структура та вимоги до оформлення дисертації на здобуття наукового ступеню.
5. Наукова новизна дисертації на здобуття наукового ступеню.
6. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеню. Оформлення посилань на дисертації та автореферати дисертацій.
7. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеню. Захист дисертації.

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Вимоги до кваліфікаційних (магістерських) та дисертаційних робіт у країнах Європи
2. Захист кваліфікаційних та магістерських робіт у країнах Європи

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач повинен бути обізнаним з вимогами до змісту і структури курсової роботи як самостійної навчально-наукової праці з елементами дослідження, що виконується здобувачем протягом семестру з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання, до кваліфікаційної (дипломної) роботи, яка має передбачати розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері правотворчості та правозастосування або інших питань у галузі права і підтверджує здатність працювати за фахом, дисертації на здобуття наукового ступеню доктора філософії, яка має містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, що розв'язують конкретне наукове завдання, яке має істотне значення для певної галузі наук та дисертації на здобуття наукового ступеню доктора наук, що має містити наукові положення та науково

обґрунтовані результати у певній галузі науки, що розв'язують важливу наукову або науково-прикладну проблему.

Здобувач повинен мати уявлення про автореферат дисертації, його структуру та функціональне призначення, керівництво та процедури захисту курсової роботи, кваліфікаційної роботи, наукових дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора філософії та доктора наук, про рівні наукової новизни дисертаційних досліджень, знати вимоги до складу спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, вміти оформлювати посилання на дисертації та автореферати.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4>

https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/vymogy/vymogy/aenp2016.pdf

3. Англomовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник / Харк. держ. акад. культури; розробники: О. С. Частник, С. В.Частник. Х. : ХДАК, 2016. 78 с. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/vymogy/vymogy/aenp2016.pdf

Додаткова література:

1. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
2. Козолуп М. С. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей в університетах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2014. Вип. 30. С.60-63.
3. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
4. Семенов, О., Вовк М. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. 284 с.

Практичне заняття № 7

Тема 3. Академічні тексти

Питання для обговорення:

1. Абзац як структурний елемент академічного тексту, значення першого речення в абзаці.
2. Логіко-смісловий аналіз побудови речень та абзаців.
3. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів.

4. Аналіз і синтез матеріалу.
5. Обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розробки проблеми, формулювання теми, предмета, мети та завдань дослідження.
6. Зв'язок вступу та висновків в академічному тексті.
7. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту.

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Використання законів логіки в академічних текстах
2. Дедукція та індукція в академічних текстах

Доповіді та демонстрації презентацій

Дискусія, обмін думками.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач повинен розуміти значення поділу академічного тексту на абзаци як важливі структурні елементи, що допомагають логічно та зрозуміло організувати і представляти інформацію, поділяючи текст на блоки або розділи, кожен з яких може містити окрему ідею або аргумент, що сприяє легшому сприйняттю тексту і робить його структурованим.

Кожен абзац може розглядати окремий аспект теми або наводити аргументи, підкреслюючи їх важливість та значущість, абзаци також слугують для введення нових ідей або тем та для створення плавних переходів між різними частинами тексту. Таким чином абзаци допомагають читачеві розуміти, як ідеї пов'язані між собою.

У свою чергу, кожен абзац може містити введення, основну частину та висновки, відповідно здобувач має структурувати абзаци академічного тексту на тематичне речення (topic sentence), тобто перше речення абзацу, яке чітко визначає основну тему або ідею абзацу, підтверджуючі речення (supporting sentences), які надають більше інформації, деталей, прикладів або аргументів, що підтримують тематичне речення та заключне речення (concluding sentence), в якому може міститися заключний висновок, узагальнення або посилення на наступний абзац.

Здобувач повинен вміти визначати доцільність або недоцільність використання лексичних повторів, вживати їх з обачністю і обдуманно для підсилення важливості і акцентуванні уваги читача, підтримки структури тексту та для допомоги читачу в орієнтації, але таким чином, аби уникати зайвого повторення та намагатися підтримувати різноманітність у використанні слів і фраз для збагачення тексту та полегшення сприйняття читачем.

Здобувач має розуміти засади аналізу і синтезу матеріалу в академічному письмі, як ключових процесів, які допомагають розібрати складний матеріал та створити нові зв'язки і висновки, володіти навичками обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розробки проблеми, формулювання теми, предмета, мети та завдань дослідження, забезпечувати зв'язок вступу та висновків в академічному тексті, вірно розуміти співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту.

Вступ і висновки є ключовими, які виконують різні функції, але повинні бути логічно і концептуально пов'язаними, щоб створити цілісний текст: вступ має відобразити загальну ідею роботи, а висновки - підсумувати результати дослідження, які були наведені в тексті; якщо вступ включає пояснення актуальності теми і вказівку на проблеми або питання, які досліджуються в роботі, то висновки також мають залишити враження про її актуальність; вступ може включати в себе узагальнену аргументацію чи контекст теми, тоді як висновки повинні підсумувати основні аргументи та докази, представлені в тексті; вступ визначає цілі і мети роботи, а висновки слід перевіряють, чи були ці цілі досягнуті і чи були відповідно до них досягнуті результати.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>

2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>
3. Англomовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник / Харк. держ. акад. культури; розробники: О. С. Частник, С. В.Частник. Х. : ХДАК, 2016. 78 с. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/vymogy/vymogy/aenp2016.pdf
4. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3_%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82_%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC_%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf

Додаткова література:

1. Важинський, С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посібник / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми : СумДПУ, 2016. 260 с.
2. Гальченко С.І . Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С.І.Гальченко, О. З. Силка. Черкаси : АММО, 2015. 93 с.
3. Гінзбург, М. Синтаксичні конструкції у фахових текстах: практичні висновки з рекомендацій мовознавців. *Проблеми української термінології : вісн. НУ «Львів. політехніка»*. 2008. № 620. С. 26–32.
4. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.

5. Мацько, Л. І. Денискіна, Г. О, Мацько, Л. І. Українська наукова мова (теорія і практика) : навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 272 с.
6. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.

Практичне заняття № 8

Тема 4. Доступ до академічних текстів

Питання для обговорення:

1. Поняття та правові підстави функціонування Національного репозитарію академічних текстів
2. Структура і наповнення НРАТ. Можливості пошуку академічних текстів у НРАТ
3. Поняття та правові підстави функціонування інституційних репозитаріїв (репозитаріїв університетів).
4. Структура і наповнення інституційних депозитаріїв. Можливості пошуку академічних текстів у інституційних депозитаріях.
5. Забезпечення публічного доступу до дисертацій, які очікують на захист та авторефератів до них
6. Забезпечення публічного доступу до архівів фахових журналів
7. Інші бази даних академічних текстів

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Порівняльний аналіз архівів правових фахових журналів
2. Порівняльний аналіз організації доступу до дисертацій, які очікують на захист у різних університетах

Доповіді та демонстрації презентацій

Дискусія, обмін думками.

Робота з електронними каталогами та базами даних:

Національний репозитарій академічних текстів <https://nrat.ukrintei.ua/>

Репозитарій ОНУ імені І.І. Мечникова <http://dspace.onu.edu.ua:8080/>

Архів наукового фахового видання Правова держава <http://pd.onu.edu.ua/>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач має бути обізнаним із правовим статусом Національного репозитарію академічних текстів (НРАТ) як загальнодержавної розподіленої електронної бази даних, в якій накопичуються, зберігаються і систематизуються академічні тексти, створеним для того, щоб зробити максимально доступною для суспільства наукову інформацію України і світу, що сприятиме розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, шляхом поліпшення доступу до академічних текстів та сприяння академічній доброчесності, що функціонує відповідно до Положення про Національний репозитарій академічних текстів, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 19.07.2017 №541 і мати уявлення про актуальний зміст НРАТ.

Здобувач повинен оволодіти навичками пошуку академічних текстів у НРАТ, розуміти принципи та підстави функціонування локальних інституційних депозитаріїв (на прикладі інституційного депозитарію ОНУ, вміти шукати і знаходити джерела у репоитарії ОНУ.

Також здобувач має знати засади, на яких забезпечується публічний доступ до дисертацій, які очікують на захист та авторефератів до них, вміти здійснювати пошук таких текстів, бути обізнаним щодо засад онлайн доступу до архівів фахових журналів, вміти працювати з такими архівами онлайн.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Положення про Національний репозитарій академічних текстів: затв. Кабінетом Міністрів України від 19.07.2017 №541. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF#Text>

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL:<http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL:<http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>

Додаткова література:

1. Гальченко С.І . Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С.І.Гальченко, О. З. Силка. Черкаси : АММО, 2015. 93 с.
2. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
3. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.

Тема 5. Доступ до нормативно-правових актів та судових рішень.

Практичне заняття № 9:

Питання для обговорення:

1. Публікація нормативно-правових актів. Офіційні друковані видання.
2. Поняття, правові підстави функціонування, структура та наповнення бази даних «Законодавство України». Міжнародні документи у базі даних «Законодавство України»
3. Можливості пошуку нормативно-правових актів у базі даних «Законодавство України». Оформлення посилань на нормативно-правові акти.
4. Термінологія законодавства як складова бази даних «Законодавство України»
5. Доступ до інформації про законотворчість Верховної Ради України: можливості пошуку законопроектів та даних щодо пленарних засідань. Оформлення посилань на законопроекти.
6. Засади оприлюднення судових рішень в Україні. Обмеження доступу до судових рішень.
7. Можливості пошуку у Єдиному державному реєстрі судових рішень. Оформлення посилань на судові рішення.

Теми для підготовки доповідей та презентацій:

1. Онлайн доступ до нормативно-правових актів у країнах Європи.
2. Онлайн доступ до судових рішень у країні Європи.

Доповіді та демонстрації презентацій

Дискусія, обмін думками.

Робота з електронними каталогами та базами даних:

Офіційний вебпортал парламенту України <https://www.rada.gov.ua/>

Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua/>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Здобувач має бути обізнаним із засадами публікації нормативно-правових актів в офіційних друкованих виданнях України, набуття ними чинності і вміти оформлювати нормативно-правові акти як джурула з посиланням на офіційну публікацію.

Здобувач також повинен знати правові підстави функціонування бази даних «Законодавство України», володіти структурою та знати, які документи представлені у зазначеній базі даних.

Необхідною навичкою для здобувача спеціальності «Право» є вміння пошуку нормативно-правових актів у базі даних «Законодавство України», розуміння можливостей такого пошуку, вміння оформлювати посилання на розміщені у базі нормативно-правові акти.

Здобувач повинен вміти користуватися розділом бази, присвяченим термінології законодавства, працювати з розміщеними у базі міжнародними документами, вміти здійснювати пошук законопроектів, супровідних документів та інформації (даних щодо суб'єктів законодавчої ініціативи, висновки та зауваження щодо законопроектів, доповідні записки, порівняльні таблиці), вміти шукати дані щодо пленарних засідань Верховної Ради України. Оформлення посилань на законопроекти.

Також здобувач має знати засади оприлюднення судових рішень в Україні у Єдиному державному реєстрі судових рішень – автоматизованій системі збирання, зберігання, захисту, обліку, пошуку та надання електронних копій судових рішень, до якої вносяться всі судові рішення і окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту, так само як і випадки обмеження доступу до судових рішень.

Здобувачеві слід опанувати навичками пошуку у Єдиному державному реєстрі судових рішень, зокрема: за контекстом (слова у тексті рішення); за регіоном суду; за інстанцією; за назвою суду; за номером рішення; за номером справи; за періодом надходження; за формою судочинства; за категорією справи.

Здобувач повинен також вміти оформлювати посилання на судові рішення різних інстанцій.

Рекомендовані джерела до вивчення теми

Нормативно-правові акти:

1. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
2. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 р. N503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>
3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>

Додаткова література:

1. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
2. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
3. Серебрянська І. Основи академічного письма в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. *Освітологічний дискурс*. 2021. №1 (32). С.87-100.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА ЗА ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ 2
НАДАЄТЬСЯ У ВИГЛЯДІ ТЕСТІВ В ЕЛЕКТРОННОМУ ФОРМАТІ

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Основні стилі мови. Академічний (науковий стиль). Форми академічного (наукового) мовлення. Галузеві і функціональні підстили наукового (академічного) письма.
2. Правове регулювання академічної доброчесності. Кодекси академічної доброчесності.
3. Поняття та значення академічної доброчесності. Основні принципи та фундаментальні цінності академічної доброчесності.
4. Дотримання академічної освіти науковими, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти.
5. Штучний інтелект та академічне письмо.
6. Види порушень академічної доброчесності.
7. Поняття автора. Майнові та немайнові права автора.
8. Поняття плагіату. Оммаж у мистецтві.
9. Поняття і види академічного плагіату. Причини поширення академічного плагіату.
10. Поняття академічного самоплагіату. Причини поширення самоплагіату.
11. Основні підходи до оформлення списку використаних джерел та посилань у тексті. Мова оформлення джерела.
12. ДСТУ 8302:2015 та ДСТУ ГОСТ7.1:2006 засади використання. Міжнародні стандарти цитування.
13. Кримінально-правова відповідальність за плагіат.
14. Цивільно-правова відповідальність за плагіат.
15. Академічна відповідальність наукових та науково-педагогічних працівників за академічний плагіат.
16. Системи та технологія перевірки тексту на плагіат.

17. Рівні та ступені вищої освіти.
18. Наукові ступені, вчені звання і посади науково-педагогічних працівників.
19. Академії наук в Україні.
20. ORCID і H-index.
21. Вимірювання обсягу тексту.
22. УДК і DOI.
23. ISBN та ISSN.
24. Види наукових журналів
25. Стаття у науковому фаховому виданні. Оформлення посилання на наукову статтю.
26. Анотація до наукової роботи. Рецензія на наукову роботу.
27. Наукові конференції. Тези доповіді на наукових конференціях. Збірка тез доповідей (матеріали) наукової конференції. Оформлення посилання на наукову статтю.
28. Наукова монографія. Оформлення посилання на монографію. Збірка наукових праць. Оформлення посилання на збірку наукових праць.
29. Енциклопедичні словники та енциклопедії. Оформлення посилання на статтю у словнику та енциклопедії.
30. Науково-практичні коментарі законодавства. Оформлення посилання на статтю у словнику та енциклопедії.
31. Науково-навчальна література і науково-методична література. Оформлення посилання на такі джерела.
32. Курсова робота.
33. Кваліфікаційна (магістерська) робота. Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи.
34. Спеціальності галузі «Юридичні науки».
35. Поняття дисертації на здобуття наукового ступеню. Види дисертацій.
36. Структура та вимоги до оформлення дисертації на здобуття наукового ступеню.
37. Наукова новизна дисертації на здобуття наукового ступеню.

38. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеню. Оформлення посилань на дисертації та автореферати дисертацій.
39. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеню. Захист дисертації.
40. Поняття та правові підстави функціонування Національного репозитарію академічних текстів.
41. Структура і наповнення НРАТ. Можливості пошуку академічних текстів у НРАТ.
42. Поняття та правові підстави функціонування інституційних репозитаріїв (репозитаріїв університетів).
43. Структура і наповнення інституційних депозитаріїв. Можливості пошуку академічних текстів у інституційних депозитаріях.
44. Забезпечення публічного доступу до дисертацій, які очікують на захист та авторефератів до них.
45. Забезпечення публічного доступу до архівів фахових журналів.
46. Інші бази даних академічних текстів.
47. Публікація нормативно-правових актів. Офіційні друковані видання.
48. Поняття та правові підстави функціонування бази даних «Законодавство України».
49. Структура і наповнення бази даних «Законодавство України». Міжнародні документи у базі даних «Законодавство України».
50. Можливості пошуку нормативно-правових актів у базі даних «Законодавство України».
51. Термінологія законодавства як складова бази даних «Законодавство України».
52. Доступ до інформації про законотворчість Верховної Ради України: можливості пошуку законопроектів та даних щодо пленарних засідань.
53. Засади оприлюднення судових рішень в Україні. Обмеження доступу до судових рішень.
54. Можливості пошуку у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

55. Оформлення посилань на нормативно-правові акти, законопроекти та судові рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
4. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
5. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 р. N503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>
7. Положення про Національний репозитарій академічних текстів: затв. Кабінетом Міністрів України від 19.07.2017 №541. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF#Text>
8. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
9. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 26.05.2020 р., протокол №7. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

10. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній і науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова: затв. Рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І.Мечникова від 29.06.2021 р., протокол №13. URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Спеціальна література:

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с. URL: <http://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf>
3. Англomовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник / Харк. держ. акад. культури; розробники: О. С. Частник, С. В. Частник. Х. : ХДАК, 2016. 78 с. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/vymogy/vymogy/aenp2016.pdf
4. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / Олена Семенов, Ольга Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с. URL: https://rctpd.sspu.edu.ua/images/info_center/books/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3_%D0%A4%D0%B0%D1%81%D1%82_%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC_%D0%BF%D0%

[B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE_10.02.2016_%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD.pdf](#)

Додаткова література:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. 234 с.
https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/09/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
2. Антонюк Н., Пушкар Н. Академічна доброчесність у вітчизняному освітньому просторі: причини порушення і шляхи формування. *Acta Paedagogica Volyniensis*. Вип. 1, Т. 2. 2022. С.10-16. <http://lpc-dspace.org.ua/bitstream/123456789/529/1/440-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-818-1-10-20220414.pdf>
3. Важинський, С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посібник / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми : СумДПУ, 2016. 260 с.
4. Галуцько В.В. Академічна доброчесність як об'єкт правових відносин. *Науковий вісник публічного і приватного права*. 2022. №1. С.82-86.
[http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS_PRINT&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=&S21FMT=FULLW_print_2&C21COM=S&S21CNR=500&S21ALL=\(%3C.%3EA=%D0%93%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%BD%D1%8C%D0%BA%D0%BE,%20%D0%92.%20%D0%92.\\$%3C.%3E%29](http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS_PRINT&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=&S21FMT=FULLW_print_2&C21COM=S&S21CNR=500&S21ALL=(%3C.%3EA=%D0%93%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%BD%D1%8C%D0%BA%D0%BE,%20%D0%92.%20%D0%92.$%3C.%3E%29)
5. Гальченко С.І . Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С.І.Гальченко, О. З. Силка. Черкаси : АММО, 2015. 93 с.
<http://eprints.cdu.edu.ua/483/>
6. Дурман М.О. Константа академічної доброчесності в академічній етиці. *Державне управління*. 2021. №21. С.100-106.
http://www.investplan.com.ua/pdf/21_2021/17.pdf

7. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2014. № 8. С. 54-62.
8. Козолуп М. С. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей в університетах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2014. Вип. 30. С.60-63.
9. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20241/1/akadem_mart.pdf
10. Назаровець С. Як уберегтися від лабетів фабрик наукових публікацій? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2022. №25. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-25.pdf>
11. Ніколаєв Є. Якими бувають фальсифікації та фабрикації? *Бюлетень «Академічна доброчесність»*. 2021. №16. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-16.pdf>
12. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с. <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/184199>
13. Семенов, О., Вовк М. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. 284 с.
<https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/2086/4/%d0%90%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d0%ba%d1%83%d0%bb%d1%8c%d1%82%d1%83%d1%80%d0%b0%20%d0%b4%d0%be%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4%d0%bd%d0%b8%d0%ba%d0%b0%20%d0%b2%20%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%8c%d0%be%d0%bc%d1%83%20%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%81%d1%82%d0%be%d1%80%d1%96%20%d1%83%d0%bd%d1%96%d0%b2%d0%b5%d1%80%d1%81%d0%b8%d1%82%d0%b5%d1%82%d1%83.pdf>

- 14.Серебрянська І. Основи академічного письма в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. *Освітологічний дискурс*. 2021. №1 (32). С.87-100. <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/753/634>
- 15.Смерницький Д.В. Правові основи академічної доброчесності у сфері наукової і науково-технічної діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №8. С. 258-260. http://www.lsej.org.ua/8_2021/2.pdf
- 16.Смітюх А.В. Запобігання порушенням академічної доброчесності у наукових публікаціях студентів (досвід економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова). *Академічна відповідальність: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 15 квітня 2021 р.). К.: 2021, С.119-122. <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/31416/1/119-122.pdf>

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> офіційний сайт Верховної Ради України
2. <https://reestr.court.gov.ua/> Єдиний державний реєстр судових рішень
3. <https://nrat.ukrintei.ua/> Національний репозитарій академічних текстів
4. <http://dspace.onu.edu.ua:8080/> Інституційний репозитарій Одеського національного університету імені І.І.Мечникова
5. <https://udcsummary.info/php/index.php?lang=uk> сайт Універсальної десятикової класифікації (українською)

Навчальне видання

СНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

ЕЛЕКТРОННИЙ МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 081 «Право»

Електронне практичне видання

Укладач

Смітюх Андрій Володимирович

Оригінал-макет розроблено в авторській редакції.

Затвердж. авт. 28.08.2023. Шрифт Times New Roman.

Системні вимоги: операційна система сумісна з
програмним забезпеченням для читання файлів формату PDF.
Обсяг 1,1 МБ.

Кафедра адміністративного та господарського права
Економіко-правовий факультет
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058